

13

**Millî Mücadele
Döneminde
Bartın Kazasında
Asayiş Sorunu**

**Public Order Problem
in Bartın District
During
the National Struggle**

Yücel Namal, Mustafa Sinan Yaman

Millî Mücadele Döneminde Bartın Kazasında Asayiş Sorunu

*Yücel Namal**
*Mustafa Sinan Yaman***

Özet

30 Ekim 1918 tarihinde Mondros Mütarekesi'nin imzalanmasının ardından İtilaf devletleri, Türk topraklarının birçok yerinde işgallere başladı. Bu dönemde Bartın işgal edilmese de Zonguldak'ı işgal eden Fransızlar ve denizden de İtilaf devletleri donanması tarafından sürekli göz hapsindeydi. Bu dönemde Bartın asayiş açısından da birçok sorunla karşı karşıya kalmıştır. Başta asker ve hapisane firarileri olmak üzere, çete ve eşkiya grupları tarafından halkın can, mal ve namus güvenliği tehdit edilmekteydi. Bartın halkı bir yandan canını ve malını korumaya çalışırken bir yandan da İstanbul hükûmetine rağmen örgütlenerek Millî Mücadele'ye destek vermeye çalışmıştır. TBMM'nin açılması ve Yüzbaşı Cevat Rifat Bey'in Bartın Havalisi Komutanı olarak atanmasından sonra kısa süre içinde siyasi ve askeri birlik sağlanarak asayiş büyük ölçüde sağlanmıştır. Bu çalışmada başta ATASE ve Osmanlı Arşiv belgeleri başta olmak üzere *Bartın* gazetesi ve konuyla ilgili diğer telif eserlerden yararlanılmıştır. Bu çalışma ile Anadolu'da Millî Mücadele döneminde ortaya çıkan asayiş sorunlarına Bartın merkezli mikro analiz yapılarak bir katkı sağlamak hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Mondros Mütarekesi, Millî Mücadele, Asayiş, Bartın

* Doç. Dr., Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Tarih Bölümü, yucelnamal[at]beun.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8074-0134

** Yüksek Lisans Öğr., Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, ilteris74[at]hotmail.com, ORCID: 0000-0002-6166-4658

Public Order Problem in Bartın District During the National Struggle

Abstract

After the signing of the Armistice of Mudros on October 30, 1918, the Entente States began occupations in many parts of Turkish lands. During this period, although Bartın was not occupied, it was under constant surveillance by the French who occupied Zonguldak and by the navy of the Allied Powers from the sea. During this period, Bartın faced many problems in terms of public order. The safety of life, property and honor of the people was threatened by gangs and bandit groups, especially soldiers and prison fugitives. While trying to protect their lives and property, the people of Bartın tried to organize and support the National Struggle despite the Istanbul Government. After the opening of the Turkish Grand National Assembly and the appointment of Captain Cevat Rifat Bey as the Commander of Bartın Neighbourhood, political and military unity was ensured in a short time and public order was largely ensured. In this study, especially ATASE and Ottoman Archive documents, Bartın newspaper and other copyrighted works related to the subject were used. With this study, it is aimed to make a small contribution to the security problems that emerged in the National Struggle Period in Anatolia by looking at the center of Bartın and making a micro-analysis.

Keywords

Armistice of Mudros, National Struggle, Public Order, Bartın

1. Giriş

Birinci Dünya Savaşı'ndan mağlup çıkan Osmanlı Devleti 30 Ekim 1918'de Mondros Ateşkesi'ni imzalamıştır. Halk ve devlet adamlarında yeni ve savaştan bir sürecin başlayacağı ümidi doğmuş ancak İtilaf devletlerinin çok geçmeden ülke genelinde başlattığı işgaller bu olumlu havayı yok etmiştir. Birinci Dünya Savaşı süresince savaş ortamı ve otorite boşluğundan kaynaklanan asayişsizlik, Mondros Ateşkesi sonrası başlayan işgallerle iyice artmıştır. Ateşkes sonrası başlayan işgaller, Osmanlı ordularının terhis, hapishanelerdeki suçluların bırakılması, devletin otorite kuramaması, Rum ve Ermenilerin faaliyetleri, çetelerin eylemleri Anadolu'da huzur ve sükûnu yok etmiş, halkı umutsuzluğa sürüklemiştir.¹ Bu süreçte TBMM Anadolu'da siyasi otoriteyi sağlayınca kadar ülkenin işgal edilen yerlerinde her türlü eşkıyalık faaliyeti çetelerce rahatça yapılmıştır.

Millî Mücadele döneminde Bartın'da devlet otoritesinin askeri, siyasi, ekonomik ve sosyal sebeplerle zayıflaması neticesinde asayiş tehdit eden birçok unsur ortaya çıkmıştır. Başta eşkıya olarak tabir edilen bu gruplar yörede oldukça etkili olmuştur. Bu dönemde Bartın hapishanesinin harap oluşu nedeniyle hapishaneden sık sık firarlar yaşanmıştır. Bu nedenle Bartın hapishanesinin durumu Bartın ve çevresinde asayiş bozan başlıca faktörlerden biri olmuştur. Asker ve teçhizat bakımından doğan yetersizlikler de yörede suçluların daha rahat hareket etmesine neden olmuş ve yakalanmalarını geciktirmiştir. Osmanlı hükûmetleri ordunun terhis edilmesi, başkent ve birçok kritik noktanın işgal edilmiş olması sebebiyle asayiş sağlamada yetersiz kalmıştır. 10 Aralık 1918'de bütün vilayet ve mutasarrıflıklara gönderilen telgrafla eldeki mevcut imkânlarla asayiş ve güvenliğin temin edilmesinin zaruri olduğu bildirilmiştir.²

Kömür madeni bakımından zengin olan Zonguldak, Fransızlar tarafından 8 Mart 1919'da işgal edilmiştir. Yörede görevli olan 32. Alay burayı savunacak güçte olmaması ve Bolu isyanındaki başarısızlığı nedeniyle dağıtılmıştır. Bunun üzerine bölgede askeri bir birlik kurma lüzumu ortaya çıkmıştır. Mevcut jandarma asayiş sağlamada yetersiz olmasının yanında, Bartın hapishanesinin muhafazasında görev almasından dolayı kazanın asayişini sağlamada aksaklıklar meydana gelmiştir. Osmanlı Devleti asayiş sağlamada başarısız olduğu gibi bir süre sonra kendisi de yörede asayişsizliğin parçası olmuştur.³ Özellikle Damat Ferit Hükûmetleri Kuvâ-yı Milliyecileri asayiş sorunu olarak görmüş; millî kuvvetlerin başarısız olması için İtilaf devletleri ile iş birliği yapmıştır.⁴ Millî Mücadele'nin başlangıcında Bolu, Zonguldak ve Bartın'da idareciler Damat Ferit yanlısı

¹ İhsan Sabri Balkaya, "Mütareke Dönemi Asayişin Üç Boyutu", *Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi*, Sayı: 41, Mayıs 2008, s. 18-20.

² BOA, DH. ŞFR., Dos. 94, no. 97.

³ Ali Sarıkoyuncu, *Millî Mücadelede Zonguldak Sancağı*, Ankara: Zonguldak Valiliği Yayınları 2009, s. 59-60.

⁴ Balkaya, "Mütareke Dönemi", s. 28.

idiler.⁵ Nitekim bölgede yaşayan azınlıklar ve padişah yanlıları, İtilaf kuvvetlerinin desteğiyle ve İstanbul hükûmetinden aldığı cesaretle ayaklanmalarda ve casusluk faaliyetlerinde bulunmuştur. Yaşanan olayların önünü alabilmek için yörede iki aylık (1 Aralık 1919-31 Ocak 1920) sıkıyönetim ilan edilmiş; Bartın'da on dokuz, Çaycuma'da ise beş suçlu yakalanmıştır.⁶ Osmanlı Hükûmeti, Millî Mücadele'nin alan kazanmasını engellemek ve çift başlılık yaratmak için merkezden kendisine bağlı memur atamalarına bu süreçte devam etmiştir. İstanbul hükûmeti bu süreçte özellikle Millî Mücadele karşıtı telgraf memurları göndermişti. Bu memurlar Millî Mücadele yanlılarının çektiği telgraflardan ücret istemekteydi. Bartın Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Başkanı Ziya Bey Mustafa Kemal Paşa'ya çektiği telgrafla bu durumu bildirmiştir: "Verilen telgraf ve muhaberat bura postanesince ücretsiz kabul olunmuyor. Bu suretle teşkilatın tehire uğradığını arz eylerim".⁷ Mustafa Kemal Paşa'nın 05.02.1920 tarihli cevap telgrafında Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nce çekilecek hiçbir telgraftan ücret alınmayacağını bildirmesi üzerine sorun çözülmüştür.⁸

Garp Cephesi Kumandanlığından 23 Ağustos 1920'de Müdafaa-i Milliye Vekâletine çekilen telgrafta; "İstanbul'dan Bartın Liman Başkanlığına tayin olan bahriye yüzbaşılardan Koçhisarlı Murat Abdurrahman ve Bartın vergi dairesine tayin edilen Ahmet Bey, Askeri Posta Teşkilat Heyeti Bartın şubesi tarafından gözaltına alınmışlardır. Bu memurlara ve bundan sonra gönderilmesi muhtemel memurlara nasıl davranılması gerektiği hakkında bilgi verilmesi rica olunur" denmiştir.⁹ Garp Cephesi Kumandanlığına Askeri Posta Teşkilatı Heyet Başkanlığınca verilen cevapta ise gözaltına alınanların dikkatlice sorgulandıktan sonra İstanbul'a iadeleri veya gözaltında tutulmaları gibi tedbir uygulanması ve sonucun kendilerine bildirilmesi istenmiştir. Bu durum yörede halkın Millî Mücadele saflarında yer almasını engellemenin yanında, asayişsizliği artırmış ve Millî Mücadele'nin bu yörede başlamasını geciktiren unsurlardan biri olmuştur.¹⁰

2. Asayiş Sorununun Ortaya Çıkması

2.1. İtilaf Devletlerinin Faaliyetleri

Millî Mücadele'nin ilk aylarında Anadolu'ya geçiş, kara ve deniz yoluyla sağlanmaktaydı. Karayolu olarak kullanılan İstanbul, Adapazarı ve Geyve güzergâhı İngilizlerin İzmit'i işgali üzerine kesintiye uğradı. Denizyolu olarak ise İstanbul İnebolu hattı kullanılmıştır. Bu güzergâhtaki limanlar üzerinden İstanbul'dan Anadolu'ya Millî Mücadele'ye katılmak için birçok subay geçiş yapmıştır. Silah ve mühimmatlar daha hızlı ve güvenli bir şekilde

⁵ Ali Sarıkoyuncu, "Zonguldak ve Çevresinde Müdafaa-i Hukuk Çalışmaları", *Ankara Üniversitesi TİTE. Atatürk Yolu Dergisi*, 1992, Sayı:9, s. 28-29.

⁶ Selahattin Çilsüleymanoğlu, *Bartın Halk Kültürü*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1996, s. 71.

⁷ ATASE, İstiklal Harbi (İSH), Kutu: 32, Belge: 57.

⁸ ATASE, İSH, Kutu: 32, Belge: 57AA.

⁹ ATASE, İSH, Kutu: 728, Belge: 62.

¹⁰ ATASE, İSH, Kutu: 728, Belge: 62AA.

taşınmıştır. Yine Rusya üzerinden gelen yardımlar bu limanlar üzerinden Batı Cephesi'ne aktarılmıştır.¹¹ Maraş ve Antep'i işgal eden Fransızlar, Zonguldak'ı da işgal ederek Batı Karadeniz ve sahil mıntıkları üzerinde kontrol kurmak istemiştir. Böylece hem Ankara'ya ulaşmak isteyen insan kaynağını önlemek hem de askeri silah, mühimmat, gıda ve araç gereç gibi lojistik unsurlardan Ankara'yı mahrum bırakmak istemiştir.¹² Bartın ise Mondros Mütarekesi sonrası ve Millî Mücadele döneminde işgal edilmese de Zonguldak üzerinden Fransızların; deniz üzerinden İngiliz, Yunan ve İtalyanların göz hapsinde olmuştur. Bu durum halkı sürekli tedirgin etmiştir. Devletin siyasi, ekonomik, sosyal ve askerî açıdan çöküntü içinde olması, Bartın'daki idarecilerin İstanbul hükûmetinin yanında olması Bartın'ı işgale açık bir vaziyette bırakmıştır.¹³

6 Mart 1921'de ise III. Fırka kumandanı Nuri Bey tarafından çekilen şifreli telgrafta altı vagon dolusu silah taşıyan iki İngiliz motorunun Bartın'a hareket ettiği bildirilmiştir.¹⁴ IV. Fırka Kumandanı Nazım Bey tarafından Kastamonu ve Bolu havalisi kumandanlıklarına 4 Ekim 1920'de gönderilen telgrafta Zonguldak'taki Fransız işgal kumandanı Mösyö Ville'nin, yanına üç asker ve kömür şirketi müdürü Behçet Bey'i alarak Bartın'a gittikleri bildirilmiştir. İstihbarat toplamak amacıyla Bartın'ın görülmeye değer alanlarını gezdikten sonra Mösyö Ville ve yanındakilerin aynı gün memleketlerine döndükleri rapor edilmiştir.¹⁵ 16/17 Ekim 1920'de bir İngiliz torpidosundan on nefer ve bir zabitle karaya çıkarak boğazdaki karakola uğramış ve bir Osmanlı gambotunun boğaza girip girmediğini sormuştur. Trabzon istikametinden geldiklerini belirten askerler bu hareketlerini İstanbul'un emriyle yaptıklarını söyleyip Boğazdan ayrılmışlardır.¹⁶ 13 Kasım 1920 tarihli harp raporunda İngiliz uçak gemisinin bir süre Bartın Boğazı ve Amasra kıyılarında arama yaptıktan sonra ayrıldığı;¹⁷ 3 Aralık 1920 tarihli başka bir harp raporunda Fransız olduğu tahmin edilen bandırasız bir torpidonun Filyos ve Bartın boğazında arama yaptıktan sonra Amasra'ya hareket ettiği bildirilmiştir.¹⁸

Yunan savaş gemileri Ereğli ve İnebolu kıyılarını bombaladıktan sonra Bartın'a gelen bir İtalyan vapuru 12 Haziran 1921'de Yunanlılara ait Averof zırhlısı ile bir torpidonun Bartın istikametine geldiğinin istihbaratını liman reisliğine bildirmiştir.¹⁹ Yunan savaş gemilerinin Ereğli ve İnebolu kıyılarını bombardıman ederek Bartın istikametine yönelmesi, Yunanlıların Karadeniz'deki Rumlardan Millî Mücadele aleyhinde askeri ve ekonomik olarak faydalanmak istemesi ve bütün Karadeniz kıyılarının savaş tehdidi

¹¹ Sarıkoyuncu, *Millî Mücadelede*, s. 17-18.

¹² Nurettin Peker, *İstiklal Savaşı*, İstanbul: Gün Basımevi, 1955, s. 194-5.

¹³ Peker, *İstiklal Savaşı*, s.194.

¹⁴ ATASE, İSH, Kutu: 760, Belge: 157.

¹⁵ ATASE, İSH, Kutu: 1063, Belge: 111.

¹⁶ ATASE, İSH, Kutu:583, Belge:144AE.

¹⁷ ATASE, İSH, Kutu: 1062, Belge: 105.

¹⁸ ATASE, İSH, Kutu: 1063, Belge: 23.

¹⁹ ATASE, İSH, Kutu: 1175, Belge: 124AA.

altında olması dolayısıyla TBMM tarafından 3 Temmuz 1921'de çıkarılan kararname ile Karadeniz kıyıları savaş mıntıkası ilan edilmiştir.²⁰ Kastamonu Valisi Muhyiddin Bey tarafından Bartın'daki Rumların, sahillere yaklaşan Yunan gemileriyle irtibat kurmamaları ve bölgede bozgunculuk yapmamaları için 20/21 Haziran 1921 tarihinde Safranbolu'ya sürülmüştür.²¹ Bir ara Fransızlarla 1920 Kasım'ında karada temas yaşanmış, olası bir çatışmayı önlemek ve müfrezenin ileride daha muntazam bir hale getirilebilmesi için Kastamonu Valisi Muhyiddin Bey, Bartın Kuvâ-yı Milliye müfrezesinin zaman kazanmasını ve çatışmadan uzak durulmasını istemiştir.²²

İtilaf devletleri deniz üzerinden Ankara hükûmetinin askeri ve lojistik destek sağlamasını engellemek, İstanbul hükûmetinin siyasi nüfuzunu kullanmak, Rus desteğini engellemek ve yapacağı işgallere zemin hazırlamak amacıyla Karadeniz sahil mıntikasını ve özellikle Bartın boğazı ve Amasra limanını sürekli göz hapsinde tutmuştur. Bazen de sahil mıntikasındaki karakollara İstanbul hükûmetinin izniyle keşif kolları göndererek istihbarat faaliyetleri yürütmüş, yöredeki mevcut askeri güç ve hareketliliği ölçmeyi amaçlamışlardır. İtilaf devletlerinin bütün mücadelesine rağmen Bartın ve sahil mıntıkları işgal edilememiş, Zonguldak'ı işgal eden Fransızların da sahilden iç kesimlere sokulması engellenerek, Ankara'ya ve Batı Cephesi'ne yapılan lojistik desteklerin kesintisiz iletilmesi sağlanmıştır.

2.2. Eşkîyaların Faaliyetleri

Osmanlı Devleti 1880'de yayımladığı Hapishaneler Nizamnamesinin birinci maddesiyle kaza, liva ve vilayetlerde hapishane bulunmasına karar vermiştir.²³ Bu kararın ardından Bartın'ın 1867'de kaza olmasının ardından açılan hükûmet konağının altına ilk hapishane açılmıştır. Binanın eski olması ve zamanla daha da yıpranması nedeniyle 28 Ağustos 1898'de yeni bir hükûmet konağı yapılmış ve binaya bitişik yapılan odalar hapishane olarak kullanılmaya başlanmıştır.²⁴ Bartın Hapishanesi; zamanla çok fazla mahkûm barındırması, sıhhi şartlarının yetersiz olması ve personel sayısının yetersizliği gibi sebeplerden çok sık firar yaşanan bir hapishane konumunda olmuştur. Özellikle Mondros Ateşkesi sonrası jandarmanın terhisıyla firarlar ülke genelinde de iyice artmıştır. Osmanlı hükûmeti Dâhiliye Nezareti tüm vilayetlere ve mutasarrıflıklara gönderdiği 10 Aralık 1918 tarihli genelgede, sorumlulardan eldeki jandarma ve zabitan ile asayiş sağlamaya gayret etmelerini istemiştir.²⁵ Hapishane firarlarının yaşanmasında görevli personelin görevini ihmal etmesi ve gerekli tedbirleri almaması da etkili olmuştur. Dâhiliye Vekili tarafından gönderilen 7 Ocak 1919 tarihli raporda, Bartın

²⁰ ATASE, İSH, Kutu: 1284, Belge: 82/82AA

²¹ ATASE, İSH, Kutu: 1136, Belge: 3.

²² ATASE, İSH, Kutu: 601, Belge:13.

²³ Timur Demirbaş, *Hapishane Kitabı*, Ed., Emine Gürsoy Naskalı, Pınar Oytun, İstanbul: Altun, Kitabevi Yayınları, 2010, s.45.; BOA, Y.A.RES., Dos. 5, no. 7.

²⁴ Bartın, numara:170, s.3., 20 Ağustos 1928; Bartın, numara:167, s.3., 30 Temmuz 1928.

²⁵ BOA, DH.MB.HPS., Dos. 97, no. 34, Lef: 3; Dos. 97, no. 34, Lef: 7.; Recep Arslan, "20. Yüzyılın Başlarında Osmanlı Hapishaneleri: Bartın Hapishanesi Örneği", *Belgi Dergisi*, Sayı:19, 2020, s. 2119.

kazasındaki hapishanenin zemini delinerek içinde idam mahkûmlarının da bulunduğu 18 mahkûm ile on dört tutuklunun kaçtığı belirtilmiştir. Kastamonu İstinaf Müdde-i Umumiliğince yapılan soruşturmada, görevli jandarmanın olayda ihmali olduğu ve görevlerini kötüye kullandıkları tespit edilmiştir. Özellikle hapishane firarileri, en küçük bir boşluktan faydalanarak firar ettikten sonra yeniden suç işlemeye devam etmişlerdir. Bartın hapishanesinin bu durumu yöredeki asayiş bozan en büyük etkenlerin başında gelmiştir.²⁶

Bartın belediye başkanı, hastane baştabibi, hükûmet tabibi ve eczacıdan oluşan Bartın Sıhhiye Meclisi, 1919 ocak ayında hazırladığı raporunda Bartın hapishanesinin durumunu şöyle özetlemiştir: “Hapishanenin mevcut konumu uygunsuz ve kapasitesi yetersizdir. Hapishane güneş görmeyen bir noktada olup aşırı rutubetli ve havasız olduğundan insan yaşamına uygun değildir. Binanın tadilat yapılarak yaşanabilir hale getirilmesi mümkün değildir. Mahkûm kapasitesinin çok üzerinde insan olduğundan hapishanede sık sık lekeli humma, tifo, İspanyol nezlesi gibi salgın hastalıklar ortaya çıkmaktadır. Hatta zaman zaman bu hastalıkların hapishaneden şehre yayıldığı görülmektedir. Tüm bu sebepler yeni bir hapishanenin yapımını zorunlu kılmaktadır.”²⁷

Bartın hapishanesinin yetersiz olması 1919 şubatında tekrar cinayet mahkûmlarının firar etmesine neden olmuştur. Bu firariler Zonguldak’a bir saat mesafedeki Sarafim Efendi ocağını silahla basmıştır. Maden müdüriyeti mevcut askerle firarilerin durdurulamadığını belirtmiş ve bir iki gün içinde 150 askerden oluşan bir süvari müfrezesinin vapurla Zonguldak’a acilen gönderilmesini istemiştir.²⁸ 1919 şubatında Cide hapishanesinden firar eden ve Bartın civarındaki eşkıyalarla hareket eden Daday’ın Göbiye köyünden küçük Mehmet yakalanmıştır.²⁹

1 Mart 1919 tarihli Bartın hapishanesi yoklama cetveline bakıldığında kadın/erkek mahkûm sayısı 80, tutuklu sayısı 83 toplamda ise 163 kişidir. Bu suçların çoğunluğunu; hırsızlık ve yağma (80), yaralama ve öldürme (50) suçları oluşturmaktadır. Tutuklu ve mahkûm erkek sayısı 153 iken, kadın tutuklu ve mahkûm sayısı 10’dur. Hükûmet konağının yanına bitişik iki odadan oluşan hapishanenin kapasitesi için bu rakam oldukça fazladır. Jandarmanın yetersiz oluşu ayrıca bir güvenlik problemi oluşturmaktadır. Hapishane kapasitesinin çok üzerinde tutuklu ve mahkûm oluşu firarları tetikleyen başlıca unsurlardan bir tanesi olmuştur.³⁰ 6 Nisan 1919 tarihinde Jandarma Genel Kumandanı tarafından Dâhiliye Nezaretine çekilen telgrafta Bartın hapishanesinin mevcudunun iki yüzü aştığı bildirilmiştir. Hükûmet konağına bitişik iki odaya sığdırılan bu mahkûmların zaten az olan jandarmanın büyük çoğunluğunun

²⁶ BOA,DH.MB.HPS., Dos. 97, no. 34, Lef: 11.

²⁷ BOA, DH.MB.HPS.,Dos. 165, no. 19.

²⁸ ATASE, İSH, Kutu: 528, Belge: 92.

²⁹ Kastamonu, No: 2290, 17 Şubat 1335, s. 1.

³⁰ BOA, DH.MB.HPS.M., Dos. 38, no. 53, Lef: 4.

hapishane güvenliğini sağlamakla görevlendirildiği, buna rağmen firarların önünün alınamadığı belirtilmiştir. Yeni bir hapishane yapımı veya yeni bir binanın kiralanarak hapishane yapılmasının asayişin temin edilmesi açısından zorunlu olduğu Jandarma Genel Kumandanı tarafından belirtilse de bir sonuç alınamamıştır.³¹ Osmanlı Devleti'nin hapishane yapımı ve tamiri için ödenek, gönderemeyecek durumda olması sebebiyle Mutasarrıf Ali Haydar Bey tarafından 31 Temmuz 1919'da Dâhiliye Nezaretine geçici çözüm içeren bir telgraf çekilmiştir. Ali Haydar Bey; firarların önünün alınamadığını, firar edenlerin çoğunlukla azılı cinayet mahkûmları olduğunu ve bu durumun asayiş sürekli bozduğunu belirtmiştir. Mevcut hapishanenin aynı kalmasını, buna karşılık azılı suçluların Kastamonu, Bolu veya uygun görülecek başka bir hapishaneye nakledilmesini önermiştir.³² Bu teklif Dâhiliye Nezaretince 16 Şubat 1919 tarihli gönderilen telgrafla diğer hapishanelerin durumunun Bartın hapishanesinden farksız olduğu gerekçe gösterilerek reddedilmiştir. Mahkûmların mevcut hapishanede tutulmaları, hasta olanların tecrit ve tedavilerinin burada yapılması da istenmiştir.³³

Hapishaneden firar eden eşkıyalar birçok suç işlemiş, yıllardır savaşın verdiği yorgunluk ve yokluk içinde yaşayan halkı bezdirmiştir. Zonguldak ve Devrek ahalisinden bazıları bu durumu hükûmete iletmış; 25 Ocak 1919 tarihinde Dâhiliye Vekili tarafından Bolu Mutasarrıflığına bu durum bildirilmiştir. Dâhiliye Vekili kendilerine gelen şikâyet telgrafında, Bartın hapishanesinden firar eden mahkûmların halkı bezdirdiğini ve bu duruma Mutasarrıflık tarafından acil tedbir alınmasını istemiştir.³⁴ Zonguldak Maden Müdürü'nün Jandarma Genel Kumandanlığına Şubat 1919'da gönderdiği telgrafta Bartın hapishanesinden firar eden cinayet mahkûmlarının işlediği suçlar şu şekilde anlatılmıştır: "Firarilerin Zonguldak'taki kömür ocaklarını silahla basarak buradaki işçileri soyduğu, can ve mal emniyeti olmayan işçilerin ocağa çalışmaya gelmediği, bu durumun devam etmesi halinde memleketin kömür buhranı yaşayacağı belirtilmiştir. Firari eşkıyalar haneye tecavüz, gasp, yağma, maden kömürüne el koyup satmak gibi birçok suça bulaşmışlardır. Acilen buradaki asayişsizliğin giderilmesi, işçilerin mağduriyetlerinin giderilerek üretimin bir an önce normale döndürülmesi gerektiği ilgililere iletilmiştir.³⁵ 5 Mart 1919'da Dâhiliye Vekili tarafından Bolu Mutasarrıflığına Bartın hapishanesinden kaçan firarilerin, Zonguldak-Devrek arasında un nakliyatı yapan kola saldırdıklarının haber alındığı bildirilmiştir. Eşkıyaların eşya ve hayvanları gasp ederek kaçtıkları ve bir an önce yakalanarak gerekli tedbirlerin alınması mutasarrıflığa iletilmiştir.³⁶

³¹ BOA.DH.MB.HPS, Dos. 40, no. 32, Lef: 1-2.

³² BOA,DH.MB.HPS, Dos.125, no. 37, Lef: 5.

³³ BOA.DH.MB.HPS, Dos: 40, no. 29.

³⁴ BOA, DH. ŞFR, Dos. 95, no. 232.

³⁵ ATASE, İSH, Kutu: 528, Belge: 92.

³⁶ BOA, DH. ŞFR., Dos: 94, no. 47.

1919 aralık ayında İstanbul'dan Safranbolu'ya gelmekte olan Safranbolulu Hacı Bekir Efendi, Bartın'dan Safranbolu'ya geçmekte iken eşkıyalar tarafından kurşunlanarak ağır yaralanmış ve parası çalınmıştır.³⁷ 1920 şubatında Bartın ve havalisinde eşkıyalık yapan Sağır Ahmet çetesi askerlerle yaptığı çatışmada üç eşkıya ile ele geçirilmiştir. Sağır Ahmet ve diğer çete üyelerinin öldürüldüğü Bolu ve Havalisi Müfrezes Kumandanı Rüştü Bey tarafından 1 Mart 1920 tarihli telgrafla Bolu ve Havalisi Kumandanı Binbaşı Mahmut Nedim'e bildirilmiştir³⁸.

2.3. Asker Firarilerinin Faaliyetleri

Millî Mücadele sürerken cephe firarları, asayişi bozan unsurlardan bir başkası olmuştur. Ordu bir yandan düşman ve isyancılarla mücadele ederken bir yandan da asker firarları ile uğraşmıştır. Firariler hem eşkıyalık yapmış hem de eşkıyalık yapan çetelerle işbirliği yaparak asayişi ve düzeni bozmuştur. Cepheden Sakarya'ya gelip oradan başka bir cepheye sevk edilecekken 28/29 Temmuz 1920 gecesini yirmi beş kişi firar etmiştir. Deniz müfrezes kumandanı tarafından 24. Fırka Kumandanlığına durum bildirilmiştir. Kaçan firarilerin Bartın'a yöneldikleri ve Bartın'ı yakacakları haber alınmıştır. Takip müfrezesi oluşturularak firarilerin takibine başlanmış, 24. Fırka Kumandanlığından Bartın Kaymakamlığı'na çekilen telgrafla firarilerin yakalanıp silahlarının alınması ve tutuklanmaları istenmiştir.³⁹ Kastamonu Valisi Muhyiddin Bey tarafından Erkân-ı Harbiye'ye gönderilen 2 Ağustos 1921 tarihli harp raporunda; Bartın civarında dokuz, 4 Ağustos 1921 tarihli bir başka raporda ise 3 cephe firarisinin yakalandığı bildirilmiştir.⁴⁰

3. Asayişin Temini

Bartın halkı işgal tehdidine ve İstanbul hükümetlerinin baskılarına rağmen kısa sürede örgütlenmiş ve Müdafaa-i Milliye Cemiyeti'ne dâhil olmuştur. Öncelikli olarak Samancıoğlu Galip Bey başkanlığında 1919'un temmuz ayında Millî Mücadele'ye katılımı artırmak ve gençleri bilinçlendirmek için İlim ve İrfan Derneği kurulmuştur.⁴¹ Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Milliye Cemiyeti'ne 29 Ekim 1919 tarihli çekilen telgrafla Bartınlıların da dâhil olduğu bildirilmiştir. Çekilen telgrafta; kurulan cemiyetin heyetine muvaffakiyetler dilenmiştir.⁴² Bartın'ın ileri gelenlerinden oluşan cemiyetin kurucuları; Yusuf Ziya Bey, Karakaşoğlu Rahmi Bey, Yirmibeşoğlu Hasan, Müftü Hacı Rifat Efendi; Hacı Arif Kaptan, Samancıoğlu Hüseyin Efendi, Paşamehmedoğlu Mustafa Bey, Fırıncıoğlu İbrahim Fuad Beylerdir. Amasra Müdafaa-i Hukuk Heyeti ise Alemdarzade Nuri Efendi reisliğinde kuruldu. ⁴³ Kurucaşile Müdafaa-i Hukuk Heyeti ise Hasan Efendi Reisliğinde Ali ve Nuri Bey tarafından 2 Mart 1920'de kurulmuştur.⁴⁴

³⁷ Açıksöz, No: 27, 28 Kânunuevvel 1919, s. 4.

³⁸ ATASE, Dos:371 No:59 / ATASE: Dos:371, No:61

³⁹ ATASE, İSH, Kutu: 875, Belge: 56/56AA.

⁴⁰ ATASE, İSH, Kutu: 612, Belge: 105; Kutu:1313, Belge:51.

⁴¹ Sarıkoyuncu, *Millî Mücadelede*, s. 52.

⁴² ATASE, İSH, Kutu: 4, Belge: 3; Kutu:4, Belge: 3AA.

⁴³ Sakaoğlu, *Amasra'nın Üç*, s.165,166.

⁴⁴ ATASE, İSH, Kutu:4, Belge: 38.

Millî Mücadele'nin başarıya ulaşması ve asayişin temini için TBMM tarafından Bartın civarında birtakım tedbirler alınmıştır. 14 Kasım 1920'de Sinop, İnebolu ve Bartın'daki bütün Rumlar gemilerle İstanbul'a sürülmüştür.⁴⁵ Erkân-ı Harbiye tarafından 28 Temmuz 1920'de Askeri Polis Teşkilatları kurulmuş, Bartın'da ise Zonguldak ve Cide arasını kapsayan sahil mıntikasının güvenliğini sağlamak ve istihbarat toplamak amacıyla Bartın Askeri Polis Şubesi kurulmuştur. İlk olarak II. Sınıf daha sonra harp mıntikasında kalmadığı için III. Sınıf şube statünde kurulan Bartın Askeri Posta Teşkilatının kadrosu şu şekildedir: Bir müdür ve bir yardımcı subay, resmi polis veya komiser, sivil istihbarat memuru dört veya altı kişi ve sınırsız gönüllüden oluşmaktadır.⁴⁶

Teşkilatın ilk müdürü liman reisi Yüzbaşı Murat Efendi'dir. Jandarma Yüzbaşı İsa Bahriye, Yüzbaşı Muammer, Üsteğmen Galip Efendiler fahrî olarak görev yapmaktadırlar. Diğer fahrî memurlar ise Telgraf Müdürü Hayri, Operatör Ali ve Komiser Muavini Ulvi Efendilerdir. Daha sonra şube müdürü Yüzbaşı Ahmet Naci olmuştur. Taharri memurları ise, Ziya Bey, Mehmet Arif Bey ve İsmail Hakkı Beylerdir.⁴⁷ Önemli bir ikmal limanı olması, İstanbul İnebolu güzergâhının emniyetinin temini açısından Amasra önemli bir nokta idi. Temmuz 1920'de Amasra Tarassud Müfrezesi Samancıoğlu Kemal Bey komutanlığında kuruldu. Çoğunluğu gönüllülerden oluşan bu müfrezeye önemli bir karakol ve gözetleme istasyonu vazifesi görmüştür.⁴⁸ Karadeniz sahil hattının doğu-batı ve batı-doğu hattı istikametinde gemilerimizin sığınabilecekleri ve korunabileceği bir limana ihtiyaç duyuldu. Bu maksatla Amasra'nın en makul yer olduğu belirlenmiş ve tahkimatına başlanmıştır. Mayıs 1921'de tahkim edilmeye başlanan ve kara toplarıyla takviye edilen Amasra Bahriye Bataryası kurulmuştur.⁴⁹ Batı Karadeniz'deki nakliyatı korumak, keşif ve taarruz yapmak için kasım 1921'de Amasra Tayyare istasyonu kurulmuş, burada kullanılmak üzere İnebolu'dan üç tayyare getirilmiştir. Ancak bu istasyon faaliyetlerine haziran 1922'de başlayabilmiştir.⁵⁰

Bartın'da asayişin sağlanmasında Cevat Rifat Bey'in Bartın ve Havalisi Komutanı olarak atanmasının da büyük katkısı olmuştur. Zira Bartın sahil hattı; Filyos, Kızılkum, Mugada, Güzelcehisar, Bartın Boğazı, Tarlaağzı, Amasra, Çakraz, Göçgün, Şile, Tekkeönü, Kurucaşile ve Kuyusulu mevkileri kaçak, korsan ve eşkıyaların yerleşme ve saklanmaları için müsait bir alandır.⁵¹ Nitekim Cevat Rifat Bey'in Bartın'a geldiğinde tasvir ettiği manzara şöyledir: "1 Haziran 1920'de gece yürüyüşü ve dörtünl süratle Bartın'a girdim. Bu sürat her türlü melhuz mukavemeti kırdı. Kaza Kaymakamı Ahmet Durmuş Bey (Eski Afyon Valisi), Bartın şube reisi Binbaşı Memduh Bey ve bazı mülkiye memurları her

⁴⁵ Vakıf, 14 Kasım 1920, s. 2.

⁴⁶ Hamit Pehlivanlı, *Kurtuluş Savaşı İstihbaratında Askeri Polis Teşkilatı*, Ankara: Genelkurmay Yayınları, 1992, s. 28, 29.

⁴⁷ Pehlivanlı, *Kurtuluş Savaşı İstihbaratında*, s. 51.

⁴⁸ Sakaoğlu, *Amasra'nın Üç*, s. 166.

⁴⁹ Türk İstiklal Harbi, Cilt: 5, s. 65.

⁵⁰ Türk İstiklal Harbi, Cilt: 5, s. 32.

⁵¹ ATASE, İSH, Kutu: 584, Belge: 70.

ihtimale karşı Amasra'ya çekilmişlerdi. Hüsnü Bey'i Bartın Kaymakamı olarak ilan ettik. Şehrin müftüsü Rifat Efendi ve ileri gelenleri millî davaya yardım ettiler. Askerin mevcudunu artırarak talim ve terbiyelerini tamamladık. Sürmene'den on bir taka ile Bartın boğazına gelmiş olan yüz küsür Karadeniz çocuğunu da askerimize kattım. Bunların hepsi mükemmel surette silahlandırıldı. Mızraklı olmak üzere mühim bir süvari kuvveti, bir alay piyade mevcudu ile harp karargâhı olan Çaycuma'ya gittik ve mühim geçitleri tutarak işgal kuvvetlerine karşı cephe tuttuk." Ardından Cevat Rifat Bey bölgede başarıyla yaptığı işleri şu şekilde sıralamıştır:

"-Asayiş meselesi bir anda kökünden halledildi.

-Mütereddit ve menfi unsurlar her türlü hareket ve faaliyet imkânından mahrum edildi.

-Kuvvetlerimiz her an mevcudunu artırdı ve eğitilmiş bir birlik haline geldi.

-İkinci Bolu isyanının feci ihtilatlar meydana getirmesine mani olundu.

-Birkaç defa ilerlemek teşebbüsünde bulunan Fransız müfrezesi silah kuvveti ile deniz kıyısına kadar sürüldü.

-Alemdar vapuru hadisesinde bir ecnebi müdahale ve yardımına imkân verilmedi."

Cevat Rifat Bey bu yaptıkları sonucunda önce Bartın ve Havalisi Kuvâ-yı Milliye Kumandanlığı ve sonrasında Zonguldak müfrezesi kumandanı olarak Kastamonu ve Batı Karadeniz bölgesinde isyanların önlenmesinde görev almıştır. Fransızların Zonguldak ve Bolu üzerinden Ankara'ya baskı yapmasına da izin verilmemiştir.⁵² Ayrıca sahil üzerinden birçok defa Laz çetelerinin saldırısı olmuş, Kuvâ-yı Milliye Müfrezelerinin uzun direnişleri sonucu bu saldırılar engellenmiştir. Nitekim nisan 1921'de otuz kişilik bir Laz çetesi Güzelcehisar sahilinden saldırıda bulunmuştur. Zonguldak Süvari Bölüğüne mensup müfreze ile çeteciler arasında bir buçuk saat süren şiddetli çatışmalar olmuş, çetecilerin altısı sağ ele geçirilmiş, diğerleri ise öldürülerek asayiş temin edilmiştir. Yakalanan çeteciler yargılanmak üzere Ankara hükûmetine teslim edilmiştir. Cide civarında eşkıyalık faaliyetinde bulunanların da bir müfreze tarafından takip edildiği Kastamonu ve Bolu Havalisi Kumandanı tarafından millî hükûmete rapor edilmiştir.⁵³

Asayiş sorunun çözümünde önemli hizmetleri olan Cevat Rifat Bey Bartın'da idareyi eline aldıktan sonra da idaredeki ikiliği ortadan kaldırmış ve millî kuvvetleri yörede hâkim kılmıştır. Fransızların Zonguldak'tan iç kesimlere ilerlemelerine mâni olmuş ve Zonguldak- Bolu üzerinden Ankara'ya ulaşmalarını engellemiştir. İkinci Düzce ayaklanmasının bastırılmasında görev almış ve yörede asayiş sağlamıştır.⁵⁴

⁵² Nurettin Peker, *İstiklal Savaşı*, İstanbul: Gün Basımevi, 1955, s. 194.

⁵³ ATASE, İSH, Kutu: 605, Belge: 60.

⁵⁴ Rahmi Çiçek, "Mili Mücadelede Batı Karadeniz", *Türkler Ansiklopedisi*, Cilt: 15, s. 1154.

4. Sonuç

30 Ekim 1918'de imzalanan Mondros Mütarekesi sonrasında Anadolu'nun işgal süreci başlamıştır. 8 Mart 1919'da Zonguldak'ın Fransızlar tarafından işgali sonrasında Bartın da işgal tehdidi altına girmiştir. Bartın bir yandan itilaf devletlerinin işgal tehdidi altında bulunurken diğer taraftan da eşkıyalık olayları, firarlar ve asker azlığı neticesinde asayişsizlikte had safhaya çıkmıştır. Bartın hapishanesinin yapısının harap ve yetersiz oluşu, asker azlığı ve mevcut hapishane görevlilerinin ihmali gibi sebeplerle hapishaneden sürekli firarlar olmuştur. Firar eden suçlular yeniden suç işlemeye devam etmiş, yörede siyasi otorite boşluğunun da etkisiyle ciddi asayişsizlik baş göstermiştir. Ayrıca hapishanenin kalabalık ve sıhhi şartlarının elverişsizliği sebebiyle hapishaneden salgın hastalıklar şehre yayılmıştır. Firarların sürekli tekrarlanmasından dolayı, az olan jandarma, enerjisinin büyük çoğunluğunu firarilerin takibine harcamıştır. Bartın dağlık oluşu, nüfusunun az ve yerleşimin de dağınık olmasından dolayı eşkıyalar için elverişli bir yer olmuştur. Özellikle Mondros sonrası Osmanlı hükûmetlerince çıkarılan aflar, Millî Mücadele döneminde de devam etmiş ve benzer afların çıkarılması suçlulara daha da cesaret vermiştir.

Hapishaneden firar eden eşkıyalar, özellikle Zonguldak'ta kömür madenlerini basarak kömür üretimini sekteye uğratmıştır. Bartın, 1919 yılının başından Millî Mücadele'nin nihayete ermesine kadar geçen sürede itilaf devletlerince sürekli göz hapsinde tutulmuştur. İtilaf devletleri deniz üzerinden, Fransızlar Zonguldak üzerinden karadan; İstanbul-İnebolu güzergâhını sekteye uğratmak, Bartın boğazı ve Amasra limanı üzerinden ise Ankara'ya lojistik desteği durdurmak istemiştir. Böylece millî kuvvetlere darbe vurarak Millî Mücadele'nin başarısız olmasını hedeflemişlerdir. Bölgede çok fazla çete olduğu ve bu çete üyelerinin büyük çoğunluğunun Müslümanlardan oluştuğu anlaşılmıştır. Yörede millî hükûmet idareyi ele alana kadar Osmanlı hükûmetine bağlı idareciler, mevcut durumu korumaya çalışmaktan, eşkıya ve firari takibi yapmaktan öte bir tedbir uygulayamamıştır. Bartın'a Cevat Rifat Beyin, Bartın ve havalisi komutanı olarak görevlendirilmesi yörede siyasi otorite ve asayişin sağlanması bakımından büyük katkı sağlamıştır. Bartın'ın ileri gelen eşrafının da Millî Mücadele saflarına katılması Cevat Rifat Beyin hem elini kuvvetlendirmiş hem de işini kolaylaştırmıştır. Bartın'da eşkıya ve çetelerle TBMM'nin açılıp millî kuvvetlerin Anadolu'ya hâkim olmasının ardından ülkede siyasi ve askeri otorite sağlanmış, buna paralel Bartın'da tüm ülkede olduğu gibi asayiş ve güvenlik sorunları azalmıştır.

Kaynaklar / References

Arşiv Belgeleri

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA)

BOA., DH. MB. HPS. (Dâhiliye Hapishaneler Müdüriyeti), Dos. 97, no. 34, 97/34, 97/34, 165/19, 40/32/, 125/37, 40/29.

BOA, DH. MB. HPS. (Dâhiliye Hapishaneler Müdüriyeti Müteferrik), Dos: 38, no. 53.

BOA, DH. ŞFR. (Dâhiliye Şifre Kalemi), Dos. 95, no. 232, 94/47.

BOA, Y. A. RES. (Yıldız Resmi Maruzat), Dos. 5, no. 7.

Genelkurmay Başkanlığı, Askeri Tarih ve Stratejik Etüd Başkanlığı Arşivi (ATASE)

ATASE, İSH (İstiklal Harbi), Kutu: 32, Belge: 57.

ATASE, İSH, Kutu: 32, Belge: 57AA.

ATASE, İSH, Kutu: 728, Belge: 62.

ATASE, İSH, Kutu: 728, Belge: 62AA.

ATASE, İSH, Kutu: 528, Belge: 92.

ATASE, İSH, Kutu: 1063, Belge: 111.

ATASE, İSH, Kutu: 583, Belge: 144AE.

ATASE, İSH, Kutu: 1062, Belge: 105.

ATASE, İSH, Kutu: 760, Belge: 157.

ATASE, İSH, Kutu: 1063, Belge: 23.

ATASE, İSH, Kutu: 1175, Belge: 124AA.

ATASE, İSH, Kutu: 1284, Belge: 82.

ATASE, İSH, Kutu: 1284, Belge: 82AA.

ATASE, İSH, Kutu: 1136, Belge: 3.

ATASE, İSH, Kutu: 601, Belge: 13.

ATASE, İSH, Kutu: 584, Belge: 70.

ATASE, İSH, Kutu: 605, Belge: 60.

ATASE, İSH, Kutu: 875, Belge: 56.

ATASE, İSH, Kutu: 612, Belge: 105.

ATASE, İSH, Kutu: 1313, Belge: 51.

ATASE, İSH, Kutu: 4, Belge: 3.

ATASE, İSH, Kutu: 4, Belge: 38.

Gazeteler

Açıksöz

Bartın

Kastamonu

Vakit

Kitap ve Makaleler

Arslan, Recep. "20. Yüzyılın Başlarında Osmanlı Hapishaneleri: Bartın Hapishanesi Örneği". *Belgi Dergisi*. 19 (2020 Kış): 2116-2140.

Balkaya, İhsan Sabri. "Mütareke Dönemi Asayişin Üç Boyutu". *Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi*, Sayı:41 (2008): 17-34.

Çiçek, Rahmi. "Millî Mücadelede Batı Karadeniz". *Türkler Ansiklopedisi*. Cilt:15: 679-699.

Çilsüleymanoğlu, Selahattin. *Bartın Halk Kültürü*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, Cilt:1, 1996.

Demirbaş, Timur. Hapishane Kitabı. Ed. Emine Gürsoy Naskali, Hilal Oytun, İstanbul: Altun Kitabevi Yayınları, 2010.

Müstakil Bolu Sancağı Salnâme-i Resmisi. Bolu: Matbaa-i Ahmed İhsan ve Şürekası, 1334.

Pehlivanlı, Hamit. *Kurtuluş Savaşı İstihbaratında Askeri Polis Teşkilatı*. Ankara: Genelkurmay Yayınları, 1992.

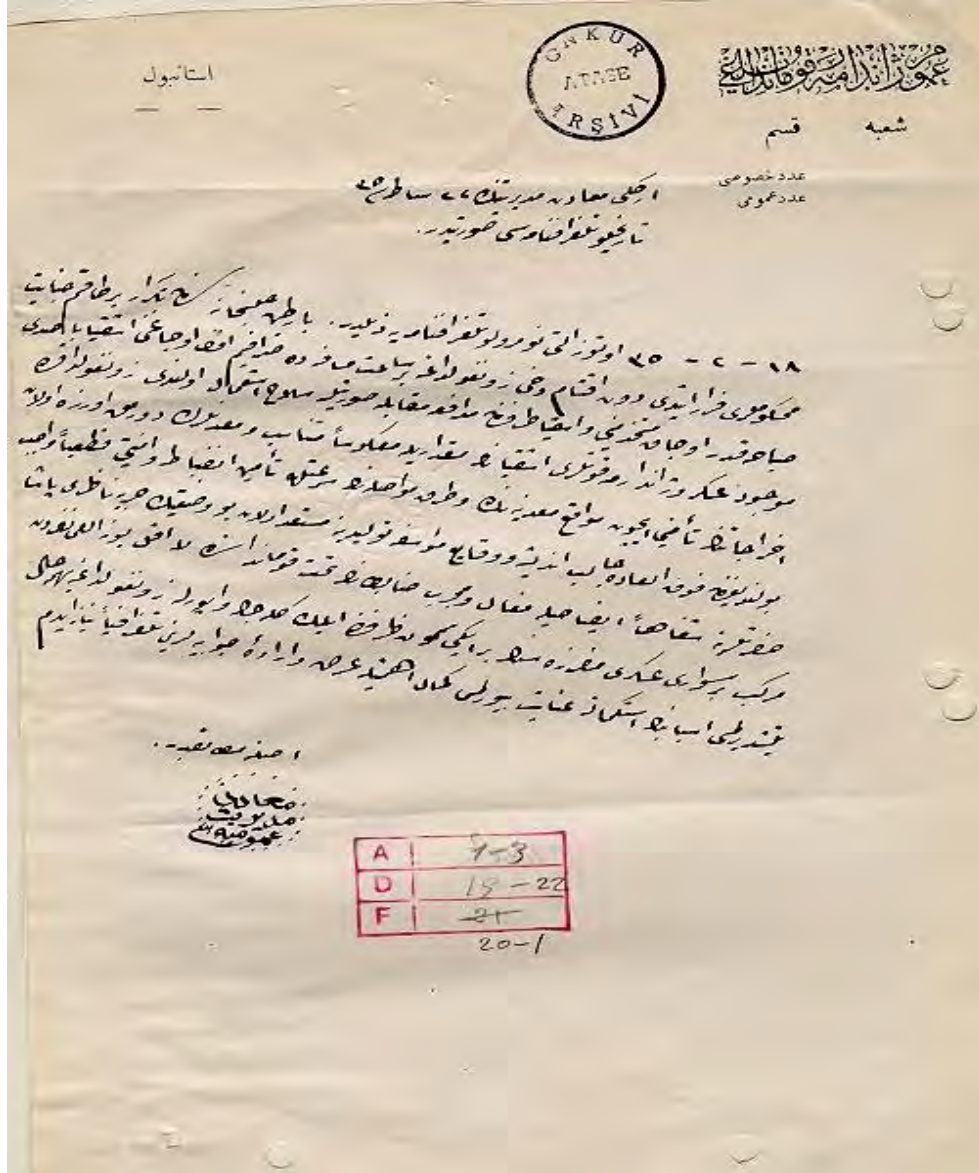
Peker, Nurettin. *İstiklal Savaşı*, İstanbul: Gün Basımevi, 1955.

Sakaoğlu, Necdet. *Amasra'nın Üç Bin Yılı*. Zonguldak: Zonguldak Valiliği Yayınları, 1987.

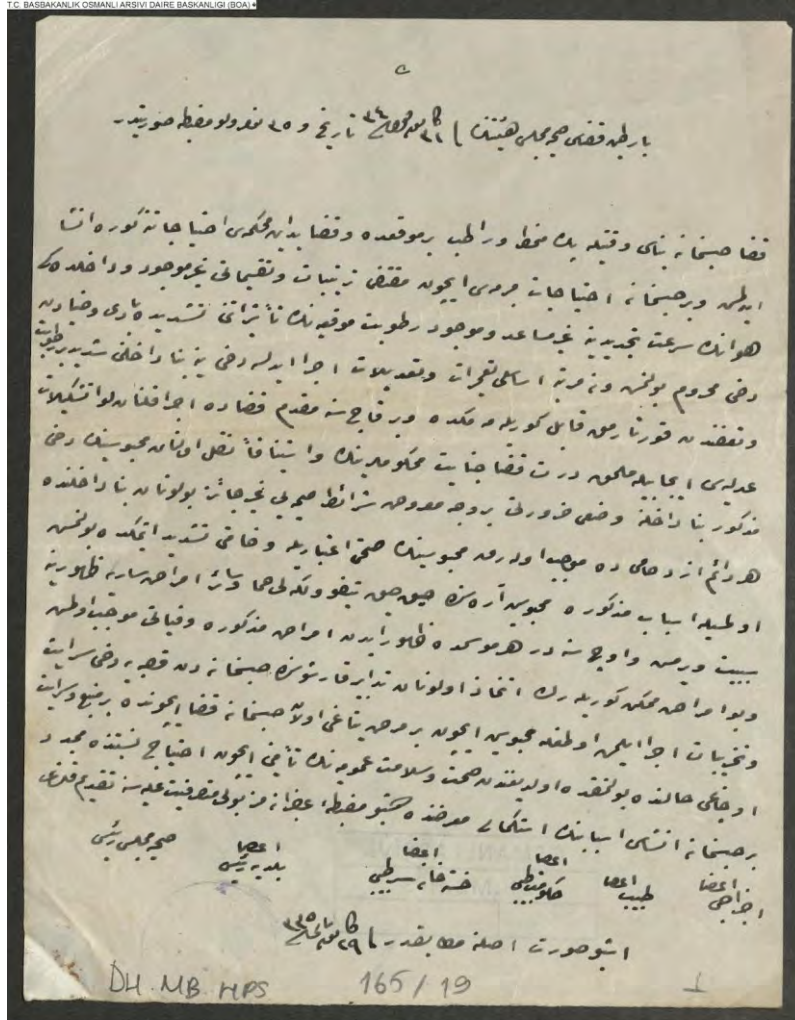
Sarıkoçuncu, Ali. "Zonguldak ve Çevresinde Müdafaa-i Hukuk Çalışmaları". *Atatürk Yolu Dergisi*, 3/9 (1992): 27-51.

Sarıkoçuncu, Ali. *Millî Mücadelede Zonguldak Sancağı*. Ankara: Zonguldak Valiliği Yayınları, 2009.

EK 1. Bartın Hapishanesinin yetersiz olması nedeniyle 1919 Şubat'ında buradan kaçan firarilerin Zonguldak'a bir saat mesafedeki Sarafim Efendi Ocağına yaptığı baskın ve acilen asker gönderilmesiyle ilgili belge. (ATASE, İSH, Kutu: 528, Belge: 92)

EK 2. Bartın belediye başkanı, hastane baştabibi, hükümet tabibi ve eczacıdan oluşan Bartın Sıhhiye Meclisi, 1919 Ocak'ında hazırladığı Bartın Hapishanesiyle ilgili rapor. (BOA, DH.MB.HPS, Dos. 165, no. 19, lef: 1)

Yazarlar Hakkında / About Authors

**Doç. Dr. Yücel NAMAL | Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi |
yucelnamal[at]beun.edu.tr | ORCID: 0000-0002-8074-0134**

Doç. Dr. Yücel NAMAL, 1982 yılında Manisa’da doğdu. 1999–2003 yılları arasında Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümünde öğrenim gördü. 2007 yılında Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde Yüksek Lisansa başladı ve 2008 yılında “Türk-Macar İlişkileri (1850-1900)” isimli tezi ile mezun oldu. 2013 yılı Kasımında Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde doktora eğitimini “Türk Kaynakları Işığında: Türk-Macar İlişkileri (1923-1950)” başlıklı doktora teziyle tamamladı. 17 Kasım 2008 tarihinde Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Bölümünde okutman olarak göreve başlamış olup halen aynı üniversitede Tarih Bölümünde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Doç. Dr. Yücel Namal’ın Türk-Macar İlişkileri ve Zonguldak Kent Tarihi üzerine birçok çalışması bulunmaktadır.

**Assoc. Prof. Dr. Yücel NAMAL | Zonguldak Bülent Ecevit University |
yucelnamal[at]beun.edu.tr | ORCID: 0000-0002-8074-0134**

Assoc. Dr. Yücel NAMAL was born in Manisa in 1982. He studied at Muğla Sıtkı Koçman University, Faculty of Arts and Sciences, Department of History between 1999-2003. He started his master’s degree at Muğla Sıtkı Koçman University Social Sciences Institute in 2007 and graduated in 2008 with his thesis named “Turkish-Hungarian Relations (1850-1900)”. He completed his doctoral studies at Ankara University Social Sciences Institute in November 2013 with his doctoral thesis titled “In the Light of Turkish Resources: Turkish-Hungarian Relations (1923-1950)”. He started to work as a lecturer at the Department of Atatürk’s Principles and Revolution History at Zonguldak Bülent Ecevit University on November 17, 2008. He is still working as a lecturer in the Department of History at the same university. Assoc. Dr. Yücel Namal has many studies on Turkish-Hungarian Relations and Zonguldak City History.

**Mustafa Sinan YAMAN | Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi |
ilteris74[at]hotmail.com | ORCID: 0000-0002-6166-4658**

Mustafa Sinan Yaman, 1987 yılında Bartın'da doğdu. 2005-2009 yılları arasında Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Branşında öğrenim gördü. 2018 yılında Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi tarih bölümünde yüksek lisansa başladı.

**Mustafa Sinan YAMAN | Zonguldak Bülent Ecevit University |
ilteris74[at]hotmail.com | ORCID: 0000-0002-6166-4658**

Mustafa Sinan Yaman was born in 1987 in Bartın. Between 2005 and 2009, he studied at Bolu Abant İzzet Baysal University, Faculty of Education, Social Studies Teaching Branch. In 2018, he started his master's degree in the history department of Zonguldak Bülent Ecevit University.